

Förelägganden om blockering av webbplatser – EU-domstolens dom i UPC Telekabel Wien (C-314/12)

Daniel Westman

Stockholms universitet

<http://www.juridicum.su.se/iri/dawe>

Bakgrund: Olika strategier mot intrång på nätet

- Den egentliga intrångsgöraren
 - Straffrätt
 - Civilrätt
- Straff- och skadeståndsansvar för mellanhänder
- Förelägganden mot olika mellanhänder, t.ex. **accessleverantörer** (avstängning, filtrering, **blockering** etc.)
- Särskilda regleringar, t.ex. varningsbrev, HADOPI.
- "Frivilliga åtgärder"

Bakgrund: Effektivitet vs. skydd för grundläggande rättigheter

- Många intressen och intressenter
- Effektivt immaterialrättsligt skydd (jfr t.ex. artikel 3 i sanktionsdirektivet, stadgan ger inget absolut skydd)
- Skydd för andra grundläggande rättigheter (yttrandefrihet, informationsfrihet, integritet, rättssäkerhet, näringsfrihet etc.)
- Bedömningar i det enskilda fallet
- Proportionalitet

Bakgrund: Om accessleverantörer

- "Oskyldig tredje part"
- Långtgående ansvarsfrihet enligt artikel 12 i e-handelsdirektivet
 - Inte initierar överföring, inte bestämmer mottagare och inte väljer ut eller ändrar innehåll
 - Inte kopplat till kännedom eller medvetenhet om intrång
 - Ingen skyldighet att agera vid medvetenhet eller kännedom
- Påverkar inte möjligheten till förelägganden (artikel 12.3)

Föreläggande enligt artikel 8.3 i infoc-direktivet

- "Medlemsstaterna skall se till att rättsinnehavare har möjlighet att begära ett föreläggande gentemot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av en tredje part för att begå intrång i en upphovsrätt eller närstående rättighet."
- "... Villkoren och bestämmelserna för förelägganden av detta slag bör medlemsstaterna själva bestämma om i sin nationella lagstiftning." (ingresspunkt 59 in fine)

EU-domstolens tidigare praxis om föreläggande mot mellanhänder

- Olika typer av mellanhänder
- C-324/09 - L'Oréal and Others
- C-70/10 - Scarlet Extended
- C-360/10 - Netlog
- Tolkning av domar: Minimi- och maximi-standard

Blockering (av egna kunders access)

- Olika tekniska lösningar
 - DNS
 - IP-nummer
 - DPI etc.
- Varierande effektivitet, överblockering, integritetseffekter och kostnader

Förelägganden om blockering av access – regleringsmodaliteter

- Olika typer av förelägganden
 - Föreläggande om visst tillvägagångssätt
 - Föreläggande om resultat
- Partsställning?
- Vilka intressen beaktas?
- Rättegångskostnader?
- Ny prövning vid verkställighet?
- Omprövning vid förändrade förutsättningar

UPC Telekabel Wien (C-314/12)

- Omständigheterna i det nationella målet
- Accessleverantör (på mottagarsidan) omfattas av artikel 8.3 infoc-direktivet (fråga 1)
- Blockeringsförelägganden utan specificerade åtgärder är förenliga med grundläggande rättigheter (operatörens näringsfrihet och användares informationsfrihet), men bara under vissa förutsättningar (fråga 2).

UPC Telekabel Wien (C-314/12), punkt 52-57

- Krav för att godta ospecificerade förelägganden
 - Operatören kan välja rimliga och balanserade åtgärder
 - Operatören kan vid verkställigheten undgå ansvar genom att visa att den vidtagit alla rimliga åtgärder
 - Åtgärderna måste beakta tredje mans informationsfrihet (måste vara "välriktade")
 - Måste kunna prövas av domstol. Användarna måste ha talerätt.

UPC Telekabel Wien (C-314/12), punkt 58-62)

- Inget krav på helt effektiva åtgärder. Dock "tillräckligt effektiva"
- "Detta innebär att åtgärderna måste hindra, eller åtminstone göra det svårt att få, otillåten tillgång till alster och i betydande utsträckning avhålla de internetanvändare som nyttjar tjänster från mottagaren av föreläggandet från att ta del av alster som gjorts tillgängliga för dem i strid med rätten till immateriell egendom."

UPC Telekabel Wien (C-314/12), punkt 63

"Även om de åtgärder som vidtagits för att verkställa ett föreläggande [...] inte är ägnade att leda till att intrånget i rätten till immateriell egendom helt upphör, kan de följaktligen ändå anses förenliga med kravet på en rättvis avvägning [...] mellan samtliga tillämpliga grundläggande rättigheter."

UPC Telekabel Wien (C-314/12), punkt 63 (fortsättning)

”Detta gäller dock under förutsättning dels att åtgärderna inte onödigtvis fråntar internetanvändarna möjligheten att på ett tillåtet sätt ta del av information, dels att de hindrar, eller åtminstone gör det svårt att få, otillåten tillgång till alster och i betydande utsträckning avhåller de internetanvändare som nyttjar tjänster från mottagaren av föreläggandet från att ta del av alster som gjorts tillgängliga för dem i strid med rätten till immateriell egendom.”

Kommentarer

- Principer på en hög abstraktionsnivå. Begränsad vägledning i konkreta fall.
- Mindre effektiva blockeringsåtgärder anses inte helt olämpliga
- EU-domstolens krav gör att förelägganden utan specificerade åtgärder blir mindre attraktiva
- Domens betydelse för länder som använder sig av preciserade förelägganden?

Proportionalitetsfrågan (alla typer av förelägganden om blockering)

- Olika avvägningar (effektiv upphovsrätt, näringsfrihet och informationsfrihet)
- Relevanta för förhållanden
 - Allvarligt intrång?
 - Andra åtgärder vidtagna, olaglighet klarlagd?
 - Effektivitet? Syfte stoppa eller utbilda?
 - Kostnader?
 - Negativa effekter (överblockering, integritet m.m.)?
- Utformningen av den nationella processen (partsställning, domstolens prövning etc.)

Glad sommar!

Daniel Westman

Stockholms universitet

daniel.westman@juridicum.su.se

<http://www.juridicum.su.se/iri/dawe>

@netlawswe (Twitter)